

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazeta“ ese:
Joi'a si Dumineca.

Prețulu abonamentulu:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni
3 fl. v. a. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu séu
28. franci.

Anulu **XLI.**

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr.
v. a. pentru facare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retramitu.

Nr. 67.

Joi, 5 Septembre 24 Augustu

1878.

Politica orientala austro-ungara.

Brasiovu, 4 Septembre 1878.

Se mira lumea, cumu de s'a potutu, cá cabinetulu vienesu se voiéscă a pacificá Bosni'a numai cu doue divisiuni, candu a trebuitu se scie chiaru din relatiunile consulului austriacu dela Seraievo, Vassiciu, publicate in fói'a oficiala de Vien'a, ca poporatiunea acelei tieri, cea mai mare parte inimica ocupatiunei, prepara trupeloru austriace o formidabila resistintia. Nu mai incape indoiéla, ca s'a comisu in casulu de faci'a o eróre, care a costatu si inca va costá pe armata multe jertfe, dér' eróreă acést'a nu s'a comisu din cauza, ca monarchi'a nóstra nu ar' fi fostu destulu de bine pregatita militarese, ci póte pentru aceea, ca comitele Andrásy a datu mai multu crediementu relatiuniloru false ale agentiloru sei slavi decatu asigurariiloru omului seu dela Seraievo. Gresiél'a ori catu de mare se fi fostu, s'a potutu prin urmare corege indata si alte divisiuni próspete se afla acuma in Bosni'a spre intarirea trupeloru de ocupatiune.

Monarchi'a nóstra este militarese destulu de bine pregatita nu numai pentru Bosni'a, ci inca si pentru alte eventualitati mai grave. Nu se póte dice inse totu acést'a in privinti'a politica.

Austro-Ungari'a a fostu trasa in vertejulu actiunei orientale inainte de a fi resolutu marea problema a egalei indreptatiri din intru, la care experiméntéza necontentitu barbatii de statu austriaci dela 1860 incóce. Amu intratu in Bosni'a pentru de a pacificá poporatiunea de acolo si a-o indrumá pe calea progressului, inainte de a fi ajunsu la o pacificatiune deplinu multiamitóre a intereselor vitalu ale popóreloru din interiorulu monarchiei, inainte de a fi asigurat de ajunsu flecareia din multele natiunalitati ale acestui vastu imperiu bunurile civilizatiunei. Acelora, cari au crediutu, ca supremati'a germano-maghiara, ar' fi celu mai bunu mediulocu pentru pacificarea definitiva a popóreloru monarchiei li se da acuma ocaziune destula de a se convinge chiaru din efectele produse de ocupatiune in timpulu celu scurtu de siese septemani, de candu s'a pusu in lucrare, ca calculatiunea loru a fostu zidita pe nisipu.

Sistemulu domnitoriu, care si-a pusu de scopu intarirea elementulu germanu si maghiaru pe contulu celorlalte nu se póte impacá nicidecumu cu nou'a actiune bosniaca. Dupa firea s'a adéverata elu trebuie se paralizeze, ear' nu se favorizeze desvoltarea popóreloru slave si romane din Orientu. In punctulu celu mai de capetenia, vine dér' in conflictu cu recerintiele unei bune politice orientale, care in prim'a linea trebuie se se bazeze pe cucerirea simpathieloru poporatiuniloru orientale nicidecumu inse pe puterea braçieloru. Cumu vei castigá inse simpathiele unui omu, candu elu te scie, ca esti inamiculu celu mai inversiunatu alu fratelui seu, care traiesce intr'o casa cu tine? Cumu va poté se insuflé incredere guvernulu austro-ungaru romaniloru si slaviloru din Orientu in timpulu ce in laintrulu monarchiei domnesce o directiune politica, care tinde la sugrumarea individualitati nationale a romaniloru si slaviloru indigeni?

„Va se ajungemu si noi la sórtea Turciei!“ esclamá deunadile unu diuariu maghiaru. Acést'a temere ar' deveni trista realitate déca monarchi'a nóstra ar' tinde a suprematisá popórele chrestine din Orientu, ale impedecá in desvoltarea loru libera si independenta. In momentulu candu Austro-Ungari'a ar' declará astfeliu resbelu natiunalitatiloru de pe peninsul'a balcanica ea ar' mosteni dela Turci'a sórtea sigura a descompunerii sale. Atunci ar' triumfá Russi'a, ca-ci ea ar' fi considerata si mai departe de catra slavi, cá liberatóre providentiala, cá protectóre naturala a loru, pe candu tóta ur'a ce au avut'o chrestinii orien-

tali in contra Turciei s'ar' indreptá in contra Austriei.

Nu, missiunea adéverata a monarchiei nóstre in Orientu nu póte fi astfeliu, cumu si-o inchi-puiescu diplomatii maghiari. Acést'a se póte vedé mai bine din contradicerea, in care se afla faptulu si decursulu ocupatiunei cu dorintiele aceloru diplomati. Potemu sustiené, si nu fora indreptare, ca ocupatiunea s'a pusu in lucrare de a dreptulu in contra vointiei suprematistiloru germano-maghiari. Este caracteristicu in adéveru pentru giurstarile nóstre, ca o actiune atatu de grava n'a potutu se fia executata, decatu numai in opozitiune cu dorintiele espresse ale partideloru dela guvernulu.

Monarchi'a nóstra vrendu a-si implini marea missiune in Orientu, trebuie se devina scutul aperiatoriu alu libertatii popóreloru din Orientu. Acést'a inse 'i este cu nepotintia, pe catu timpu grav'a problema a egalei indreptatiri intre popórele din interiorulu seu nu va fi resoluta spre multiamirea tuturor.

Romanii din Bulgari'a si Dobrogea.

(Corresp. part. a „Gaz. Trans.“)

Silistri'a, 16 Aug. v. 1878.

Cine ar' fi crediutu, ca sórtea chrestiniloru de sub stapanirea turcésca va se ajunga inca a fi invidiata in dilele nóstre? Necedibilulu a devenitu cu tóte acestea o trista realitate celu puçinu in catu privesce sórtea romaniloru din Bulgari'a abia scapati de sub domni'a turcésca. Acesti'a au ajunsu a regreta, ca nu mai sunt sub domni'a pasialeloru. Pe candu pasii turcesci stapaneau Bulgari'a, romanii de aci n'aveau motivu de a se plange atát'a cá acuma sub noulu regimu bulgaro-russu infiniatiu abia de eri alaltaeri.

Nouii guvernanti bulgari imbetati cu totulu de bunatatile ce s'au versatu asupra capeteloru loru, despre cari nu'si potu dá contu, desconsidera totu ce nu este bulgaru si procedu la impartirea dreptatii in modulu celu mai arbitrariu asia, ca nemultiamirea bietiloru romani si turci devine din ce in ce mai mare, incatu calatorindu prin aceste tienuturi pe ori-ce cale si poteca n'audi decatu expresiuni de indignare, ómenii dorindu timpulu trecutulu sub a caruia administratiune, ori-catu de pecatósa ar' fi fostu ea, romanulu totusiu erá mai puçinu jicnit in drepturile si mai puçinu apasatu in atributiunile sale. Acuma dreptate nu mai este, ca-ci ea se practica de functionari bulgari lip-siti de ori-ce cultura si desbracati de totu bunulu simtiu, care inca totu mai caracterisá pe turcu. Ve poteti face o idee despre acesti magistrati déca ve voiú spune, ca presiedintele tribunallulu din Silistri'a este unu bulgaru, care in tóta vieati'a s'a n'a fostu decatu unu simplu carciunariu. Turculu, oricatu de despotu ar' fi elu dela fire, avea celu puçinu órecare nobletia de caracteru si era mandru a poté dá gratia s. a.

In Silistri'a, un'a din cetatile vestitului cuadrilateru turcescu si capitala de districtu, cumu sciti, locuiescu cá si in districtu turci, bulgari si romani, cari in parte isi aveau scólele lor. Scól'a romanésca de aci inse nu mai esista astadi, ca-ci bulgarii au prefacut'o intr'unu magazinu de producte remase dela armat'a turcésca candu a parasitu cetatea. Apropiandu-se timpulu de a incepe cursurile atatu professorulu catu si notabili romani din comuna intervenira cu insistentia pe la autoritati, spre a li se eliberá localulu scólei, dér' tóte remonstrarile si protestarile lor remasera fara efectulu. Singur'a lor sperantia este acuma la ministeriulu culteloru din Bucuresci, la care s'au adresatu spre ale mediuloci pe o alta cale eliberarea localulu.

Intr'un'a din dilele acestea unu gendarmu bulgaru mergendu intr'o comuna numita Cuzgun aprópe de Silistri'a si locuita de romani, incepú a

maltratá pe primariu (unu romanu), din cauza, ca acest'a nu vrú se-i preamble calulu. Dér' inca nici cu acést'a nu fú destulu ci'lu mai duse inca si legatu la unu pichetu din apropiere, pentru cá soldatii bulgari de acolo se 'lu bata mai bine. Primariulu maltratatu astfeliu incercá a cautá satisfactiunea legala pe la auctoritati, fú inse datu afara ori unde se presentá cu reclamatiunea s'a justa. Acum ve poteti imaginá cumu sunt tractati tieranii, déca primariulu, reprezentantele comunei, se tractéza astfeliu. De bietii musulmani nici nu ve mai pomenescu, ca-ci acesti'a déca ar' potea ar' luá campii in totu momentulu.

Cumu sciti, acuma se face recrutare in tóta Bulgari'a, spre a formá o armata de 70 pana la 75 mii ómeni. Si aci faimosii „Tuca na glava“*) se póta arbitrariu d. e. in Turtucaia, unu tégstioru pe malulu Dunarei in faci'a Oltenitiei din siese sute familii romane au luat sub drapelu 110 tineri romani, ear' din 28 comune plus 200 familii bulgare din orasiu abia luará 75 bulgari (nespalati). 'Ei dicu, ca de aceea iau mai multi romani pentru ca acesti'a sunt mai reprezentabili, mai frumosi. Aci au dreptate, ca-ci preamblandume prin Silistri'a me dusei si la conacu (prefectura) in curtea caruia se imbracau recrutii. In flanculu dreptu erau arangiatii romani totu voinici unulu si unulu, éra bulgarii éra pe lenga ei, cá nesce sterpituri. Adressandu romaniloru recruiti puçine cuvinte 'mi respunsera mai toti: Déca trebuie se fimu soldati, apoi amu dori a fi in armat'a romana.

Dupa hotaririle congressulu din Berlinu, cumu ve este cunoscutu, cetatea Silistri'a nu apartiene Dobrogei, ci noiei Bulgarié. Frontier'a desemnata in tractatu trece la 10 kilometri din josu de Silistri'a. Inse locuitorii nebulgari din Silistri'a: romani, musulmani, greci si armeni, inca mai nutrescu sperantia, ca acestu orasiu la stabilirea definitiva a granitiei, va fi alipitu Dobrogei. Ei prepara acuma o adresa colectiva, prin care ceru acést'a fiindu hotariti, ca déca Silistri'a va romané la Bulgari'a, se venda totu ce au si se tréca séu in Dobrogea séu in Romani'a. Bulgarii se vede, ca au simtitu ceea ce se prepara, ca-ci mai deunadi publicara in orasiu unu ordinu, prin care li se intredice locuitoriloru nebulgari vinderea de imobilies.

Tóte cá tóte, unu lucru inse nu 'lu intielegu: de-ce in orasiulu Silistri'a se recrutara numai bulgari, intre cari intrara, cá voluntari si doui romani fara capeteiu? Dece recrutarea se face si in Dobrogea cedata Romaniei, de-ce numai intre Bulgari? Dece guvernulu bulgaru se silesce din resputeri si cu mare zoru a scóte totu felulu de contributiuni din partea Dobrogei? —

Asia stau lucrurile in nou'a Bulgaria. Dér' inca cevasi si mai multu. Incatu potu pretinde a fi bine iaformatu, bulgarii mai cu influentia isi dau tóta silinti'a a atitiá pe poporu in contra ocuparei Dobrogei, formandu bande armate, cari se se opuna armatei romane, candu va voi se ea tiér'a in posesiune. Pe de alta parte romanii, musulmanii, grecii, si totu ce nu este bulgaru se silesce a organisá comitete pentru a aduná bani, cá se fáca armatei romane la intrare o primire din cele mai stralucite. In Chiustengea se dice, ca pentru acestu scopu sunt deja adunati la 50 mii franci. —

Speru ca dintre aceste doue partide, vá esi deocamdata invingetóre cea mai din urma, amica romaniloru si armatei lor. Toti se intreba: óre candu voru veni romanii se ne scape de urgia si miseri'a, in care neau bagatu pecatele?

Spiritele atatu de agitate mai fura domolite priu aparentia a mai multoru oficiari de statu

*) „Tuca na glava“ e o poleca aplicata de romanii de aci bulgariloru sinonimu cu „capu de stuca“ si analogu la „calu verde, serbu cu minte“.

maioru romanu tramisi din Bucuresci prin Dobrogea, spre a luá notitie despre modulu cumu au fostu administrata acést'a tíera pana astadi si spre a studiá localitatile unde ar' trebui asiediate garnisónele si altele.

Indata ce camerele romane voru transiá formalitatile impuse de constitutiune, trupele romane voru trece in Dobrogi'a si se crede, ca armat'a de ocupatiune va fi compusa din regimentele 7, 5, 4 de linia, batalionulu 1 si alu 4-lea de venatori si regimentulu alu 2-lea de artileria.

Pentru conjunctiunea calei ferate Cernavod'a cu liniile romane asemenea se facu studiele preliminariu din partea unei societati de intreprinderi. Totodata studiéza oficerii de statu maioru si loculu de trecere alu trupeloru peste Dunare.

Divisiunea russa ce se afla actualmente in Silistri'a pléca in Russi'a.

Cu alta ocaziune mai multe. La vedere.

Luptele in Bosni'a.

Pentru cá si cetitorii nostri se 'si póta face o idea despre luptele desperate, strapatiile si pericolele extraordinarie, ce au avutu si inca au de a suferi trupele din divisiunea 20 de sub comand'a generalulu Szapáry publicamu dupa „Lai-bacher Tagblatt“ scrisórea unui oficeru din acea divisiune atra tatalu seu. Ea este datata din 18 Augustu a. c. „Din lini'a de bataie cea mai inaintata pe inaltimele de pe tiermulu dreptu alu Bosnei in faéa de D o b o y“ si suna asia :

„Scumpalu meu tata! Nu mai credeam, ca-o se-ti mai pota adresa inca o scrisóre. In 16 dupa ce ti-am fostu adresatu scrisórea din urma amu fostu tramisi din tabera la 11 óre inainte de ameadu, cá ante garda. Line'a, ce era se ocupamu, a fostu cu o di mai inainte asigurata de catra unu batalionu din regimentulu alu 16-lea. Trup'a acést'a inse fú surprinsa desu de diminétia de o banda de insurgenti si batalionulu nostru — vreo 500 ómeni, — paremisa pentru ca din nefericire adormisera strajile sale, fú parte masacratu, parte luatu la góna. Noi aflaramu pe vandali tocmai candu erau mai ocupati cu teribil'a meseria de a ciungi (mutilá) si de a tai'a bucati pe raniti, prinsu si morti. Dupa o lupta crancena de 2 óre goniramu pe turci din inaltimele, pe cari abia le-au fostu luatu. Ei se asiediaru dupa aceea pe inaltimele din faéa si indreptara asupra nóstra unu focu omoritoriu. O adeverata plóie de glóntie se versa asupra capeteloru nóstre. Pe lenga acést'a inimicii aveau 3 tunuri, din cari impuscau asupra positiunei nóstre cu obuze fórte voluminóse. Foculu acést'a a duratu pana la órele 9 sér'a si se fini cu nesce urlete infuriosate ale turciloru, de cari resunau vaile. Ceea ce trecuramu cu vederea in fierbintiéla luptei amu trebuitu se vedemu acuma dupa ce se facu pausa inca totu prea de timpuriu: oper'a unei crudimi din cele mai teribile, cari s'au seversitu vreodata pe acestu pamentu. Giuru impregiuru eran imprastiate corpuri trunchiate in modulu celu mai barbaru si desbracate de haine. Capetele le luara barbarii cu sine spre a le pune in tíepa pe muntii loru.

Cumu diseiu aceste evenimente s'au petrecutu in 16 l. c. Eri in 17 si astadi avem repausu; stamu faéa 'n faéa cu insurgenti la o departare de 1200 pana la 1500 de pasi observandu-ne unii pe altii cu rigóre. Déca amu avé macaru o singura bateria de munte la dispositiune nu sar' poté uitá la noi de pe inaltimele loru cu atata indrasnéla; cu 20 de impuscaturi cu srapnele amu imprastiá pe bestiele acele in tóte venturile; deórece inse nu ne potemu bucurá de posesiunea unei asemenea baterii, infanteri'a trebuie se tiena positiunea pe lenga strapatiile cele mai grele. Dela 16 l. c. incóce ne aflamu in line'a de bataia cea mai inaintata, diu'a trebuie se-o petrecemu in formatiune de bataie si se observamu in continuu pe inamicu; nóptea trebuie se priveghiamu si se luamu mesurile de precautiune cele mai stricte, pentru cá se nu fimu surprinsi de inamicu. In luptele ce le avuramu amu perdutu relativu multi oficeri, pentru ca oficerulu trebuie se premérge soldatulu cu esemplu bunu si atunci acést'a merge dupa elu.

Prea bunulu meu tata! Am puéina sperantia de a ve vedé pe voi, iubiti mei; ca-ci aprópe a trei'a parte din camaradii mei dela regimentu au cadíutu deja. Póte ca mane nu mai traiescu, ca-ci tocmai veduramu vreo 3000 insurgenti urcandu muntii, in fiecare óra din nópte ne asteptamu a fi atacati. Avemu ordinu strictu de a nu cede in nici unu casu si 'i vomu dá ascultare, déca si noi oficerii amu fi' necessitati, a impuscá pe unii séu altii lasi, cari s'ar' retrage si déca amu si trebui se perimu cu totii. Bunulu Dumnedieu se aiba numai indurarea, ca déca astfelu nu se poté, séu se me loveasca unu glontiu in anima, séu déca voiu fi cumva vulneratu, se am inca atata putere, cá se 'mi pota descarcá insu'mi unu revolveru in capu, cá astfelu se pota scapá de sórtea ce m'ar' asteptá candu asi cadé viu in manile acestoru ómeni miserabili. Scumpe tata!

iubiti frati! Nu ve mahniti prea tare; déca voiu cadé, voiu muri pe campulu de onóre pentru patri'a iubita, de siguru o mórte démna de fiulu unui tata atatu de bravu! Mai multu cá mórtea ce 'mi sta inainte me face se desperu tacerea ta, prea iubite tata! De candu am calcatu pe pamentulu Bosnei (29 Iuliu) n'am capetatu nici o scire dela tine? Nu sciu cumu ti merge tie scumpe tata, cumu le merge fratiloru mei! — Astadi in 19 abia potu se inchiaiu scrisórea, dupa ce eri am fostu intreruptu. Nóptea, cu esceptiunea urleteloru nebunesci ale insurgentiloru, a fostu linistita. N'avemu inca nici unu prospectu, cá se fimu inlocuiti de alte trupe scapandu de servitiulu acést'a ostenitoriu. 'Mi pare reu, ca nu pota scrie mai multu, deórece trebuie se stamu totu su cocosiulu trasu si se supra-veghiamu neincetatu miscarile nimicului.

Despre sórtea divisiunei 20 de infanteria publica si „Tagespost“ din Graz unu rëndu de scri-sori dela 6 pana la 21 Augustu, din cari estra-gemu urmatóriele:

„6 Augustu. Amu statu trei zile la Samac in tabera, dupa aceea porniramu mai departe spre Gradacac, cu tóte, ca plou'a tare si pamentulu erá tare inmuiatu; aci incepu muntii si drumurile sunt asia incatu trenulu cu provisiunile percurge o distantia de 4 miluri acuma de 5 zile si inca mai are o bucata buna. Adeveratu, ca sunt vreo 600 carre, trase fiecare de cate 10 parecchi cai, cari pre lenga acést'a trebuie se fia impinse ici colo si de soldatii nostri, cari abia mai pota stá pe pecióre de osteniti. Alaltaeri séra intraramu in Gracanici'a, unde ne simtieamu siguri. Diminétia ne insciintara deodata cateva femei serbesci, ca turcii voieau se atace taber'a nóstra; noi porniramu spre orasiu si furamu primiti de pe stradele si din ferestriile caseloru turcesci cu impuscaturi. Noi inaintaramu cu baionet'a, luaramu cu assaltu casele si aprinseramu 4 din ele. Nu-si póte nimenea imaginá, cu ce inversiunare se luptau chiaru si femeile si copii in contra nóstra. Avemu unu mortu, 5 raniti, intre cari unu locotenentu; turcii avura vreo 80 morti, 50 raniti si vreo 80 fura prinsu; luaramu si multe arme si munitiune. Dorere inse, ca intre mortii si raniti turci cea mai mare parte erau betrani, femei si copii. Io singuru am facutu o bravura dubiósa, strapungédu pe unu turcu de 60 ani, care me atacá cu iataganulu. De eri dela prandiu compani'a nóstra e tramisa éراسi cá antegarda; nimicu de mancare; in Gracanici'a e liniste, ca-ci turcii au fugitu de acolo.

Taber'a dela Bosn'a, in faéa de D o b o y 16 Augustu. Trebuie se cunósceti deja sórtea brigadei nóstre. Ceea ce amu avutu se suferimu nu se póte descrie. Dela Gracanici'a merseeram spre Tuzla, unde din tóte partile furamu atacati de bande de insurgenti superióre la numeru, impuscaturi de pe tóte inaltimele, cele 1000 carre nu mai poteau inaintá prin defileele cele strimte; nici unu momentu de repausu, fara hrana, diu'a luptandu, nóptea osteniti la straja, totu intr'o plóie de glóntie. Intr'o iritatiune infinita ajunseramu in retragerea nóstra pana la Bosn'a strentiosi, osteniti la culme si avuramu vreo 400 raniti, morti si disparuti fiindu cu totulu numai 8 batalióne. Acuma ne aflamu la Bosn'a in faéa de D o b o y si asteptamu intariri. Aprovisiunarea e miserabila; de mai maltu de 8 zile n'avemu pane, numai pismete mucedu, n'avemu vinu, ci numai spirtu miserabilu; déca avemu norocu a mai dá de cate ceva platimu pretiuri enorme (unu litru de vinu otietitu costa unu fiorini si mai multu) Se 'ntielege, ca avemu multi bolnavi. Catu ne oprimu undeva se arunca soldatii, cu tóte ca e caldu teribilu, in tina si ne trebuie multu pana 'i potemu porni mai departe.

A n t e g a r d ' a d e l a S p r e c ' a 20 Augustu. Turcii in numeru mare au atacatu antegard'a nóstra si amu trebuitu se luamu earasi cu baionet'a positiunile in parte per-dute. In acést'a afacere perduramu earasi vreo 200 morti si raniti. Aspectulu fú teribilu, candu reluandu positiunile perdute de regimentulu 26, veduramu capetele taiate ale soldatiloru nostri. Eri dupa ameadiu ne mai atacara inca-odatu insurgenti. Avuramu earasi 50 morti si raniti.

A n t e g a r d ' a d e l a S p r e c ' a , 21 Augustu. De 2 zile ne dau pace turcii, póte pentru ca ploua neincetatu. Eu sunt singurul oficeru la compania, ca-ci capitanulu si sublocotenentulu zacu bolnavi de friguri. In regimentu suntemu acuma fórte puéini oficeri, ca-ci 3 sunt raniti si 8 bolnavi. Am primitu deja cevasi intariri, dér', fiindu-ca turcii sunt fórte tari, ne trebuiescu celu puéinu 20,000 ómeni spre a poté inaintá cu succesu.

Cu datulu 31 Ang. sosira urmatóriele sciri din Bosni'a si Herzegovin'a: Dupa o telegrama a L. M. I o v a n o v i c i din Mostar (Herzegovin'a) a ocupatu in 28 Augustu o brigada din divisiunea 18 localitatea Nevesinie fara a intimpina resistintia. Indata s'a procesu la desarmarea poporatiunei din Nevesinie. — O telegrama a L. M. comite S z a p á r y din Doboy (Bosni'a) 31 Aug. spune: Eri la 10¹/₂ óre a. m. deschisera insurgenti unu focu de artileria din 5 tunuri, la care respunsera indata bateriele nóstre; pana dupa ameadiu la 2 óre au fostu reduse la tacere 4 tunuri turcesci si numai unulu mai continuá foculu din candu in

cand. Intre orele 6 si 7¹/₂ s'a schimbatu focu de pusci. Perderile sunt necunoscuté. Perderea totala in luptele dela 15, 16 si 17 Augustu a fostu: 7 soldati morti 4 oficeri si 77 soldati raniti. — La luarea Seraievului in 19 Augustu perdura trupele nóstre cu totulu: unu oficeru si 55 soldati morti, 8 oficeri si 284 soldati raniti si 2 disparuti.

Din Seraievo se anuntia, ca acolo este liniste numai in aparentia, ca in 30 Aug. éراسi a impuscatu unu turcu dintr'o feréstra pe unu soldatu de ai nostri. Nóptea e fórte periculosu de a amblá prin stradele strimte ale orasiului. Insurgenti aparututindeni in giurulu orasiului si strica comunicatiunile nóstre telegrafice s. a. Cumu se dice tat'a si unu frate alu fanaticulu siefu de insurgenti turcu Hagi Loi'a au fostu impuscati in lupta, soéi'a si unu copilu alu lui inse se afla in Seraievo. Aprovisiunarea trupeloru e fórte defectuósa, trupele nu capetau cate o di intréga de mancare. Intendantulu corpului fú chiamatu la Vien'a spre a se justificá. Caracter-ticu pentru scumpetea extraordinaria din Bosni'a e, ca unu chilo de carne se pune éraríului in socotéla cu 75 cr. La insurgenti s'au afluato multe pusci de sistemulu Krnka, pe cari au potutu se le capete numai din Serbi'a. — Prin foile germane se latise faim'a, ca archiducele I o a n u S a l v a t o r u a r ' fi cadíutu in lupta contra insurgentiloru. Acést'a scire e falsa, adeveru e numai, ca archiducele s'a bolnavitu in Kizeliak de dissenteria inse nu in modu periculosu. — In spitalulu din Seraievo au moritu pana acuma 35 soldati austriaci greu raniti.

Cuventu de deschidere,

rostitu prin directorulu despartimentulu Alimpiu Barbolovicu la ocaziunea adun. gen. a desp. XI alu „Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, tiena la 16 Iuliu 1878 in comun'a Basesci.

Motto: „Latin'a ginte e Regina
Intr'ale lumei ginte mari,
Ea pórtá in frunte-o stea divina,
Lucindu prin tempii seculari.
A l e c s a n d r i .

Onorata adunare!

Orizonulu limbei romane erá intunecatu prin nuorii cei grei ai furtuneloru seculari, si numai din candu in candu 'si reversá radiele sale preste natiune, cá se aprinda in auim'a aceleia amórea natiunei si schinteia civilisatiunei si a spiritulu nationalu. Un'a dintre ficele strabunei ginte latine, natiunea romana, a fostu sgudivita intr'atata de furtunele secularie, faéi'a ei cea mandra a fostu in asia mesura negrita de plesnele viscéleloru si incetita de síróiele lacrimeloru, suferintiloru secularie, in catu sororile ei nu mai poteau recunóscé intr'ensa pe surcéu'a trupinei glorióse a ginte latine. Inse sórele, desi acoperitu de nuori intunecosi, totu sóre remane, si 'si concentréda in sine radiele lucite, pentru cá dupa resfirarea nuoriloru impedecatori, cu atatu mai mare stralucire se se reverse peste orizonu. Asia a fostu acoperita si limb'a romana de nuorii desastreloru secularie; inse si sub nuori acoperita totu limb'a unei atari natiuni a remasu, a careia mama strabuna Rom'a antica a condusu destinele lumei prin sciintia si prin braéiu; ea a fostu numai intunecata si impedecata de a'si reversá radiele sale stralucitóre, dér' nici odata n'a apusu de pe orizonulu natiunei romane. Si éta suflandu spiritulu simtiului nationalu si strabatendu preste orizonulu natiunei, a resfiratu nuorii cei negrii de pe sórele lucite alu limbei romane si stralucindu aceea din inaltimea orizonulu preste faéi'a natiunei romane, a stersu de pe aceea pót'a cea négra, casiunata prin furtunele secularie, si prin foculu ei divinu a secatu lacrimilele asia, catu faéi'a ei si-a recastigatu mundréti-a-i originala intr'atata, catu reprezentantii sororiloru ei adunati la Montpellier in societatea limbeloru latine, nu numai au recunoscutu intr'ensa pre dulcea loru sora, pre limb'a romana, ci ce e si mai gloriósu pentru limb'a nóstra, premiulu cupei de argintu l'a judecatu autorelui laureatu alu canteceului ginte latine, lui V a s i l i e A l e c s a n d r i si printr'ensulu limbei si natiunei romane. Din dulcéti'a acestei bucurii, cu carea este impluta cup'a limbei si anim'a natiunei nóstre, suntemu fericiti si noi a gustá on. adunare, cá fi ai natiunei romane. Deci nici-odata nu mam simtitu asia de fericitu, asa de voiosu, de candu m'a onoratu increderea iubirei d-vóstre cu directoratulu despartimentulu XI alu „Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu“, cá si tocma in minutulu acestu solenu, candu am onóre a salutá pe on. adunare in limb'a dulce romanéscu, in acea

limba, pe carea au distins-o sororile ei in societatea limbilor latine cu laurul invingerei. Inse unu poporu, una natiune, pe ai carei poeti 'i in-coronedia cu laurul invingerei gloriose barbatii celebri ai sciintiei pentru farmeculu dulce alu limbei si sborulu spiritului celu inaltu, e un'a natiune plina de vitalitate si vietia; deci si natiunea romana are vietia, are viitoriu; si viitoriulu silu va prepara, vietia si-o va asecura singuru prin labore intinsa desvoltanda intru cultivarea limbei sale. Si ce este altu-ceva scopulu asociatiunii transilvane, si prin urmare si alu despartimentului nostru, in care suntemu intr'uniti, decatu cultivarea limbei si literaturii romane si a poporului nostru romanu tieranu. Glori'a secerata prin limb'a nostra romana se ne impulpe spre cultivarea aceleia si a literaturii ei pe tote tereaurile activitatii si in tote treptele natiunii nostre romane. Acesta se si-o recunosea de datorintia santa preotulu de pe amvonu, invetiatoriu din scola, jurisconsultulu, industriariulu si plugariulu. — La labore fratiloru! fiacare se si implinesca cu scum-petate chiamarea sa, si facendu acesta, prin lucru, cultivarea limbei, literaturii si a poporului ne va ajuta Dumnedieulu parintiloru nostri a ajunge la scopulu maretu, care e prepararea unui viitoriu mai ferice pentru natiunea romana si eternizarea numelui ei in analele poporeloru Europei civilizate. Si prin acestea, invocandu ajutoriu Spiritului Santu, in numele Tatalui si alu Fiului si Spiritului Santu, am onore a declara siedinti'a de deschisa!

Adress'a catra d. Vas. Alesandri.

la Mircesci.

Domnule!

Laurulu invingerei gloriose, care l'au seceratu limb'a romana prin penelulu poeticu alu Domniei Tale, in societatea limbilor latine, acordandu Ti-se premiulu meritatu pentru Canteculu ginteii latine, infrumsetiedia si templele Natiunii romane dincoace de Carpati: prin urmare si ale despart. XI. alu asociat. trans. pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, pentru care primesce Te rogamu, espressionea onorei, devotamentului si iubirei nostre fratiesci, care Ti-le cultivamu si eternisamu pentru totdeauna, dorindu-Te ferbinte nu numai cu bracele, ci si cu anim'a deschisa, ca se binevoiesci a lua parte la adunarea generala a Asociat. trans. pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu tienenda in Simleulu-Silvaniei la 4 Aug. a. c. Te rogamu, ca pe unu Mesi'a alu romanismului se veni-Ti in midiuloculu nostru, spre a ve poté saruta fruntea si manile, care au eternisatu glori'a limbei romane in concertulu natiuniloru ginteii latine.

Adunarea despart. XI. alu Asociat. trans. pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu tienuta in Basesci la 16 Iuliu 1878.

Alimpiu Barboloviciu, Vasiliu Popu,
presiedinte. actuaru.

Marele poetu binevoi a raspunde in urmatoriele:

Mircesci, in Iuliu 1878.

Domnule presiedinte!

Cu mare multiamita am primitu epistol'a d-vostre de invitare la adunarea generala a Asociatiunii transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu. Cu o multiamire inea mai viia a si raspunde acelei amicali invitari, deca impregiurarile casnice mi-ar permite se me departedu in var'a acesta dela Miresci.

Ar' fi o adeverata serbatore pentru mine, de a me gasi in midiuloculu iubitoru mei frati romani din Simleulu-Silvaniei; inse neputendu a me afla in persona acolo la 4 Augustu, gandulu ai anim'a mea voru fi la d-vostre, aducendu-ve urarile mele cele mai ferbinti pentru prosperitatea marirea si glori'a romanismului!

Primiti, ve rogu, domnule presiedinte, asigurarea simtiriloru mele de cea mai inalta consideratia.

(„Transilvani'a“)

V. Alesandri.

Membrii conferintiei electorale din Sibiu.

(La conferinti'a alegatoriloru romani din Transilvani'a) tienuta in 8-20 Iuliu a. c. in Sibiu au luat parte urmatorii domni: Nicolau Popea din Sibiu, Nicolau Fratesiu din Sibiu, Visarionu Romanu din Sibiu, Dem. Cuntianu din Sibiu, Iulianu Filipescu din Brasiovu, Demetriu Cuteanu din Sacadate, Zachari'a Boiu din Sibiu, Ioanu Iancu preotu, Romulu Craianu preotu din Dobrova, Demetriu Comsi'a din Sibiu, Dr. D. P. Barcianu din Sibiu, Eugenu Brote din Sibiu, Ioane Buzdugu adm. protopopescu

din B.-Dioseni, Alesandru Danciu proprietariu de mine, Atanasiu Usieriu proprietariu din Borgo-Suseni, Dr. N. Maieru prof. sem. din Sibiu, Georgiu Baritiu, Antoniu Bechuitiu comerciantu in Sibiu, Teodoru Crisianu, Dr. Nicolau Stoia, Ioane Popu, Grigorie Mateiu din Sibiu, Parteniu Cosma din Sibiu, Ioane Hannia din Sibiu, Dr. Dem. Racuciu din Sibiu, N. Strevoiu, M. Lazaru, Almasianu, A. Trombitasiu, Ioanu Romanu jun., Dr. Borcia, Petra Petrescu, Georgiu Brateanu, Popa Radu, Vincentiu Grama din Fagarasiu, Dr. Aureliu Brote, M. Andreica din Campeni, Ioanu Gallu protopopu Abrudu, Absolonu Siarlea din Tiapu, Basiliu Petri din Sibiu, Dionisiu Chondi adm., eppscu Mediasiu, Ioanu Hentesiu din Oen'a Sibiiului, Teodoru Petrisioru prof. Blasiu, Gerasimu Candrea advocatu Campeni, Ioanu de Preda advocatu Sibiu. Dr. Ilarionu Puscariu, Ioanu Drocu adm. prot., Dr. Ios. Hodosiu, Dr. M. Ga. Ioanu Stoicutia parochu Sescioru, Ioanu Mihu parochu Cacova, Lazaru Negri invetiatoriu in Sibiu, Isaia Oprisioru invetiatoriu in Oen'a, Nicolau Popescu prof. Blasiu, Dr. Nemesiu advocatu, Agay advocatu, Duvlea adv., Nicolau Cristea, I. Predovicu, Mihailu Iekimu. E. Macellariu, Ioanu Romanu adv., Basiliu Harsianu adv., Paulu Dunc'a cons. gub., Ioane Ratin, Georgiu Crisianu parochu gr. or. Mediasiu, Nicolau Siustai adv., Cornelu Tobiasu, Moise Toma Sibiu, Simeonu Popescu Sibiu, Dr. A. P. Alessi, Naseudu.

Unu ucasu imperatescu.

In urma repetiteloru asasinate, ce s'au intemplatu in Russi'a in timpulu din urma, imperatul Russiei a datu la 22 I. c. st. n. urmatoriuulu ucasu imperatescu:

„Casurile de crime politice, cari s'au repetitu in timpulu din urma, casuri de nesubordinare si de opunere contra demnitariloru pusi de regimu si o serie intréga de abusuri, cari au fostu indreptate contra persóneloru din oficiu, ofera in urm'a unei esaminari seriose cele mai sigure probe despre esistentia unei grupe de ómeni cu idei rele, cari, sub influenti'a preceptelor sociale-democratice si altoru principii nimicitoare, cauta a periclitá esistentia statului intregu. Acesti reu-facatori despretiuescu necesitatea ori carei ordine sociale, inviolabilitatea proprietatii, santieni'a familiei, pana si credinti'a in Dumnedieu; nu se infiora, candu este vorb'a de ajungerea scopuriloru loru infernale, de nici unu mediulocu, si nimescu linistea comuna prin esecutarea nerusinata a fapteloru loru seclerate si amenintia siguritatea autoritatiloru puse de regimu, caru'a 'i este impusa sant'a datorita de a protegia societatea si a se opune acestoru tendintie nimicitoare si criminale. Fenomenele repetite ale acestoru crime extraordinare reclama aplicarea neintardiata a unoru astfelu de mesuri temporale extraordinare, care se asigure o pedepsire grabnica si aspra faptuitoriloru.

Precumpanindu acestea, amu hotaritu a se predá asemenea crime pe unu restimpu tribunaleloru militare, cari voru avé se esecute asupra loru pedepsele dictate de codulu penalu militar, ca in casurile amintite, persónele, asupra caror'a s'a ridicatu vr'o jalba pentru opunerea cu armele in contra autoritatiloru puse de regimu, séu pentru vre'unu atacu contra sarcineloru militare si politienesci si in genere contra persóneloru oficiale in implinirea datoriei loru, indata ce aceste crime sunt insoqite de vre'unu omoru séu de o incercare de omoruri, de vr'o rana sau slutare, de vreo lovitura grea séu de vreo taciunare, se se predé spre judecare tribunalulu militar si se se aplice asupra loru legile, cari sunt in vigóre pe timpulu de resbelu, si pedepsele statorite in art. 279, alu codulu penalu militar, editiunea din 1875. Acesta procedura are se se intindia asupra tuturoru casuriloru, cari n'au fostu predate judecatiei pana astadi.

„Resb.“

Diverse.

(Pentru familiiele mobilisatoru.) Soareu'a arangiata de d. I. Padure Duminec'a trecuta la otelulu Nr. 1 din locu a reusitu splendidu si a fostu bine cercetata de unu publicu forte alesu din tote nationalitatile. Domnisiór'a Elena Padure, care a esecutatu solurile mentionate in numerulu trecut a incantatu cu vocea s'a forte placuta pe toti secerandu aplausele unanime ale auditoriloru. Precumu ni se spune, venitululu curatu alu acestei soarele date in favorulu familielor rezervistiloru chiamati sub stégu se urca la 300 fl. v. a. — Cu ocaziunea

serbarei dilei nascerei a principelui de coróna Rudolfu in Alb'a-Iuli'a fu arangiata o soare cu dantiu in favorulu familielor rezervistiloru, care se afla de prezentu in Bosni'a. Succesulu fu stralucitu, ca-ci inclusive ofrand'a principelui de coróna in suma de 50 fl. venitululu curatu fu 456 fl. 82 cr., care venitu s'a si predatu comandantele de fortaretia generalu de bigada de Döbler spre inaintare la locul destinatiunii. Patronés'a sera'ei a fostu sozia comandantelui de fortaretia, care inse in urm'a unei indispositiuni a generalului fu retienuta a asista, — si fu reprezentata prin sozia colonelului, domn'a Bartuska. Petrecerea se inchiaia cu toastele ridicate pentru principele de coróna si patronés'a.

(Archiducele Iosifu si colonelulu Candiano Popescu.) „Romanului“ i se adresza din Verciorov'a armatorea telegrama, cu data de 2 Sept. — Alteti'a S'a imperiale archiducele Iosifu in convorbirea ce a avutu cu d. colonelulu Candiano a binevoitu a 'lu invitá, ca se insotiesca pe A. S. in inspectiunile, ce are se face trupelor diu Transilvani'a. D. Candiano, neputendu coresponde la acesta gratiosa invitatiune, A. S. a binevoitu a 'lu invitá se inspecteze regimentulu 86 de honvedi, comandatu de d. colonelulu Gheorghevici, si stationatu la Orsiov'a. Astadi dér', la orele 6 dimineti'a acelu regimentu a fostu inspectatu de catra d. colonelulu Candiano Popescu.

(Monumentulu lui Simeone Barnuti) redicatu asupra mommentului seu din comuna-i natala Boci'a romana (in Silvani'a) se va desveli — dupa cumu ne spune „Amiculu Familiei“ — cu solemnitate cuvenita in a dou'a Dumineca a lunei Augustu anulu 1879.

(Dr. Svetozaru Miletici,) care a fostu inchisu pana acuma in inchisorea tribunalulu corectionalu dela Bud'a fu transportatu in inchisorea dela Vatiu, spre a 'si lua pedeps'a, la care a fostu judecatu pentru crim'a de inalta tradare.

(O dispositiune laudabila.) Ill. S. episcopulu diecesanu Ioanu Metianu printr'o circulara adressata la tote oficiile protopresbiteriale si parochiale a luat dispositiunea ca pentru bisericile parochiale, in cari antemisele din intrebuintiare porta inscriptiuni slavone, oficiile parochiale se procure antemise noui cu inscriptiune romana. Episcopulu dice in privinti'a acest'a: „Convindendu-ne cu ocaziunea visitatiuniloru canonice, ca in unele biserici ale diecesei nostre, antemisele din intrebuintiare porta inscriptiuni slavone, urmele timpului de trista memoria, candu dulcea nostra limba era scosa din bisericu, si acesta fiindu in contradicere cu starea nostra actuala bisericesca si culturala, noi in sensulu santelor canonu nu potemu admite in bisericile nostre intrebuintiarea de lucruri ce dupa natur'a loru stau in contradicere cu caracterulu nationalu alu bisericii nostre, nici pentru-ca asemenea lucruri ar' poté avé urmari pagubitorie pentru adeverulu istoricu, pe care multi tindu a'lu intuneca chiaru atunci, candu elu lucedese ca lumin'a soarelui“. Venitululu din vendiarea antemiseloru vechi a fostu destinatu de Ill. S'a pentru unu institutu nationale de cultura din diecesa. Ill. S'a provoca asemenea in circular'a amintita pe tote oficiile parochiale, ca la redicarea ori reinouirea de biserici, precumu si pe ori-ce obiectu séu monumentu religiosu, inscriptiunile trebuinciose se se faca in limb'a romana si cu literelle strabune. Aducemu respectuosele nostre multiamiri Inaltu prea Santiei Sale pentru aceste dispositiuni luate in privinti'a culturai si a artei nationale.

(„Biserici'a si Scola“.)

(Legarea Romaniei cu Dobrogi'a printr'o cale ferata.) Se scie, ca la Sibiu in Transilvani'a se formase acumu cativa ani, unu comitetu pentru construirea unei linie ferate dela Sibiu la Pitesci prin Turnu-Rosiu, punctu de frontiera intre Romani'a si Austro-Ungari'a. Ne potendu obtiene atunci concessiunea acestei linie, acestu comitetu a functionatu si pana acumu, urmariindu ace'asi scopu. Lasandu se vede pentru mai tardiu acesta cestiune, acestu comitetu 'si propune astadi a construi si lega printr'o cale ferata, Romani'a cu Dobrogea. D. Ludovicu Zwiedinek, inginerulu-siefu alu acestui comitetu, este acel'a care a cerutu si a obtienutu dela ministrulu romanu de lucrari publice, permissiunea de a face studiile necesare, fia dela Bucuresci la Cernavod'a, fia dela Buzeu séu Faurei la Cernavod'a.

(„Amiculu Familiei“) fóa bisep-te-mauara pentru tote trebuintiile vietiei sociale redactata de d. Nicolae F. Negrutiu din Gherla

despre a careia aparitiune amu fostu anunțiatu pe publiculu nostru cetitoriu contine in Nrulu 2 dela 13/27 Augustu următoriele materii: „Femeia“ poesie de V. R. Buticescu „Mum'a Grachiloru“ poesie de Petru Dulfu. „Discussiuni filologice si historice maghiare privitoare la romani 1. Paulu Hunfalvy despre cronic'a lui Sincai“, de Dr. Gregoriu Silasi „Calea fericirei“, noveleta de A. O. Adunarea generala a „Associatiunii transilvane“. Revista. Gacitura de siacu s. a. Dorimu celu mai bunu succesu acestei noue intreprinderi literarie a dlui Negrutiu!

(A vere a statului din Basarabi'a romana.) Numerulu proprietatorilor statului romanu din Basarabi'a romana si venitul lor sunt următoriele: 1. In judetiulu Bolgradu statulu are 11 terenuri si unu venitu din pescuitulu chefaliloru. Arend'a anuala a acestoru terenuri si a dreptului de a pescui chefali se redica la sum'a de lei 74,754, din cari pe periodulu lucratoriu 1875—80 esista actualmente datorii'a lei 33,881 bani 25. — 2. In judetiulu Ismailu, statulu are 26 terenuri, unu ecaretu cu séu fora stuparii. Arend'a loru anuala e de lei 129,473, din cari pe períodele lucrátorie 1875—80 si 1878—83 esista datorii'a actualmente lei 28,885 bani 75. — 3. In judetiulu Cahulu, statulu are cinci mosii, doue ecarete si o padure. Arend'a loru anuala e de lei 71,939 bani 48. Remasiti'a pe períodele lucrátorie e de lei 38,927 bani 12.

(Paralele austriace in Bosni'a.) In consiliulu ministriloru tîenutu in Iuliu s'a discutatu — serie „E. Bl. — asupra aceea, ca óre nu va fi necesariu, cá in tierile ce sunt de ocupatu se se intrebuinteaze numai banii austriaci de metalu. Acést'a idea fû combatuta de vreo cativa membrii ai consiliului, cari au reflectatu la aceea, ca nu numai in partile marginasie ale Serbiei, ci si in un'a din tierile ce sunt de ocupatu circula paralele de chartia austriace. — De-o mai mare popularitate se bucura la bosniaci diecerii (firficele de 10 cr.), ca-ci in prim'a linea sunt adeverate monete de argintu si apoi unu dieceriu face chiaru unu piastru turcescu, care circula pe acolo. Chiaru si crucerii nostri de arama voru veni la pretiu in teritoriile ocupate. Unu cruceriu austriacu face tocmai 4 parale turcesci. Lips'a, de firfici pentru tierile de ocupatiune, este deja mare si vá cresce din di ce merge in asemenea mesura, in catu in curêndu va trebui se se presente camerelor cis- si transilvane unu proiectu de lege pentru inmultirea „piastrilor“ austriaci.

(24 talhari tigani) din vestiti'a familia a Caticiesciloru si 2 tierani inculpati de mai multe calcari si jafuri sunt prinsii si depusi de judele instructoru de pe lenga tribunalulu Vlasca. Intre densii se gasesce capulu bandei, Nicolae Buculica, care era gróz'a judetiulu Vlasca.

„Monit.“

(Neaplicarea la civilizatiune a indigenilor din Americ'a.) Tóta poporatiunea Americi, cumu scimu, se reduce la trei clase; 1. Popórele emigrate din Europa, alu caroru numeru cresce in modu prodigious, dupa datele statistice in numeru de 11 mii pe fiecare anu; 2. Negrii. séu poporatiuni de alta colóre, de origine africana, camu la 4 milióne, din cari cea mai mare parte erau sclavi pana in anii din urma, la resbelulu de succesiune; 3. Sunt poporatiunile indigene, numite Indieni séu piei rosii, alu caroru numeru decresce din anu in anu, atatu prin resbelele cu Europenii, catu si prin bóle si mai alesu prin beuturile spirituóse introduse de Europeni. Ei numera astadi, ca la trei sute de mii, mare parte din acesti selbatici incepura a se civilisá. Unii din ei au carti si diarie in limb'a lor. Dupa utimulu reportu adressatu „ministrului Indianilor“ din statele unite ale Americi, in 1877 se aflau in Americ'a de nordu 278,000 indiani, afara de cei din Alask'a. Din acestia 113 mii pórtá vestminte europene, inse taiate si intocmite dupa gustulu selbaticiloru. Pe teritoriulu rezervatu se afla 330 scóle cu 437 professori si 11,515 scolari. Acestia au costatu in anulu din urma 337,379 dolari. Numerulu indianilor, cari sciu citi e de 40,397. Li s'au ziditu mai bine de 22,000 case, inse ei preferu a locui in colibe lor. Ocupatiunea lor sta in cultur'a pamentului si animaleloru de casa si in venatu, care multi din ei ilu preferu agriculturii. Pamenturile nu le cultiva regulatu, ci numai de nevoia si la lungi intervale. Numai in statulu Colorado s'au rezervatu indianilor 12 milióne de pogóne. Din aceste inse cei 3000 de selbatici, cari le ocupa,

n'au cultivatu in 1877, de catu 22 pogóne. Indianii tineri, crescuti dupa sistemulu european, candu devinu barbati, arata aceeasi neplacere pentru munca si vieati'a sedentara. „R. L.“

(Noe mii fete de maritatu.) Diarele din Alecsandri'a si Cairu nu potu scrie indetulu despre pomp'a si multimea de ómeni, care a fostu la tergulu (bilciulu) de véra dela Tant'a in Egiptulu de Josu. Acest'a s'a deschisu la inceputulu lunei curente si duréza pana la 11 Septembrie st. n. Numerulu visitoriloru, cari obicinuitu se aduna din tóte partile Orientului, se urca in generalu dela o suta, pana la o suta cincideci mii; dér' anulu curentu acestu numeru este aprópe o jumetate milionu, intre care se afla camu trei sute mi femei. Acestea nu vinu atatu pentru a se bucurá de placherile tergului, catu mai vertosu pentru a rogá Cerulu se le dé bucuri'a de a fi mame. In Tant'a este ingropatu santulu Mohamedaniloru Sid Ahmed Ef-Bedawt (1191), despre care se spune, ca asia este de puternica in ceru rug'a lui, in catu ori carei femei sterpe ii procura darulu de a fi mama. Eca cauza numeróseloru pelegrinage. Dér' acestu tergu mai atrage multimea si din alte cause. Aici se face si negociu cu sclave, de si pe sub ascunsu. Principii si magnatii din Afric'a Nordica si Centrala, din Asi'a si Turci'a 'si procura de aici odalisce pentru haremurile lor. Chedivulu, care a visitatu si elu tergulu din acestu anu, a terguitu multe fete pentru haremulu seu. Sultanii din Marocu si din Zanibaru, beilulu din Tunisu si marele Sierifu din Mec'a au tramisu pe capeteniele eunnciloru lor la acestu tergu pentru acelasi scopu. Numerulu sclaviloru, adusu in anulu acest'a, se dice, ca se urca la noe mii.

Insciintiare.

Inscrierile la scólele romane centrale gr.-or. si anume: la gimnasiu, la scóla reala de 4 clase si la scóla comerciale de 3 clase, la cl. IV si V de copile se incepu in 30 Augustu si duréza pana in 5 Septembrie st. v. In 6 Sept. se incepu lectiunile regulatu. Parintii, cari dorescu a dá pe copii lor la aceste scóle, sunt poftiti a se presenta cu fii séu ficele lor in cancelari'a directiunei in dilele de 30, 31 Aug., 1, 2, 3, 4 si 5 Sept. la órele 9—12 a. m. Pe lenga atestatul scolasticu din anulu ultimulu scolaru se fia provediuti cu certificatu de botezu si de altuitu, se depuna didactrulu, care pentru gimn. inf. si scóla reala este 4 fl. v. a., éra pentru gimn. superioru si scóla comerciale de 8 fl. v. a pe anu. Tacs'a de primire pentru cei ce se inmatriculéza pentru prim'a óra la acestu institutu este 2 fl. Esamenele de primire si de repetitiune se voru tîené in timpulu ficsatu pentru inscriere.

Brasiovu, 22 Augustu 1878 st. v.

Directiunea: St. Iosifu, directoru.

Dela 1-a Septembrie st. v. se deschide unu nou abonamentu la „Gazet'a Transilvaniei.“

Pretiuulu de prenumeratiune pentru cele patru luni din urma ale anului este 3 fl. 50 cr. v. a.

Nr. 4542/c. f. 1878.

2—3

Publicare de a 2-a licitatiune.

Tribunalulu regescu din Brasiovu cá senatu funduarius in caus'a esecutionale a „Primei bance transilvane“ contra fabricei de chartia c. r. privilegiate din Zernesca pto. 2000 fl. v. a. c. s. c. si in caus'a lui Simeonu Margineanu pto 528 fl. v. a. c. s. c. face cunoscutu, cumu-ca imobiliile, accesoriile, zidirile, masinele si fundulu instructu, apartinetórie acestei fabrici, inscrise in protocolulu funduarius alu comunei Zernesca foi'a Nr. 585 A† Nro. ord. 1—3 si pretiuite cu 120,000 fl. v. a., se voru vinde in diu'a de **10 Octobre 1878** la 10 óre a. m. cá la alu douilea terminu prin licitatiune publica, ce se va tîená la faci'a locului in Zernesca in cancelari'a comunala, sub următoriele conditiuni:

1. Pretiuulu esclamaru este acela alu estimarii — inse la acést'a a dou'a licitatiune realitatele descise se voru vinde si sub pretiuulu estimarii.

2. Voitorii de a licitá sunt datori a depune la man'a comissariulu licitarii unu vadiu de 100% a pretiuulu de estimare séu in bani gata séu in chartii de statu de valóre egala.

3. Pretiuulu cumperarii este de a se solvi in

restempu de doui ani, computandu-se dela diu'a licitatiunii in 4 rate egale, si anume: rat'a prima socotindu dela diu'a licitarii in 6 luni, a dou'a rata in 12 luni, a trei'a in 18 luni si cea din urma in timpu de 24 luni dimpreuna cu interesele de 60% la subscrisulu tribunalulu regescu, cá senatu funduarius. — Vadiulu depusu se va computá in a dou'a rata.

4. Cumperatoriulu va intrá, dupa ajungerea in valóre de dreptu a licitatiunii, in factic'a posesiune a realitatiloru cumperate si se va introduce numai decatu de catra comissariulu judecatorescu. Cumperatoriulu va fi indatoratu a asigura zidirele luate in posesiune in contra focului. Intabulara dreptului de proprietate se va esoperá numai dupa deplin'a solvire a pretiuulu de cumperare.

5. Déca cumperatoriulu nu ar. satisfice tuturoru conditiuniloru de licitatiune, realitatea venduta la cererea ori-carei dintre partile interessate se va relicitá conformu §-lui 459 alu proc. civile, fiindu responsabilu cumperatoriulu pentru dauna si periculu, pe lenga aceea, ca, si va perde vadiulu depusu.

Totdeodata se provóca creditorii ipotecari esterni, cá pentru representarea lor la impartirea pretiuulu de vendiare se se ingrijéscá de unu plenipotentiatu in locu, a carui nume si locuinta se le insinueze inainte de licitatiune, pentru-ca altcumu se voru representá prin denumitulu curatore advocatulu Victoru Popescu.

In fine se provóca toti aceia, cari cugeta a avé vreunu dreptu de proprietate séu prioritate la realitatele, ce se voru licitá, cá incusele lor de reclamare se le substérna, in terminu de 15 dile dela ultim'a publicare a edictulu, la acestu senatu funduarius, altcumu neimpedecandu acelea cursulu esecutiunii, voru fi indrmati numai la ceea ce va prisosi din pretiuulu de cumperare.

Din siedinti'a tribunalulu regescu de Brasiovu cá senatu funduarius,

tienuta in 10 Argustu 1878.

Mály m. p., presiedinte.
Aved m. p.

MUNTII: Nemernicu, Piscu Leurdiei, Galm'a Secarei, Steós'a mica, Mirele, Zanóg'a mortulu, Zanóg'a ulita, Laculu rosii jumetate si Poienile lui Martinu, in numeru de 9, situati in judetiulu Prahov'a, plaiulu Comarnicu pana in hotarulu Transilvaniei, in dreptulu comunei Sacelele, se dau cu arenda spre pasiune, si padurile de pe acesti munti spre taiere, cu incepere dela Santulu Dumitru 1878. Doritorii se potu adressá la subsemnatulu proprietariu in Pitesci.

10—10

N. Bratianu.

Pravurile purgative gazóse

dela Elópatak.

Cuprindu in sene partile constitutive chemice ale apelor renumite dela Elópatak.

Efectu deosebitu arata pravurile aceste in contra slabitiunii de stomachu, lipsa de apetitu, in contra galbaniu si tóte bólele de apa séu hydropica, in contra trenjiloru, la doru de besica, tiav'a udului, nisipu si pétra in ele, cathare cronice, inflaturi, curgeri albe, ametiele, congestiune catra capu, peptu s. a. 11—12

Una dosa din pravurile aceste are efectulu cá 2 dose de pravuri ale lui Seidlitz.

Pretiuulu unei cuthie cu 12 dose este petotindene 80 cruceri m. a.

Cei, cari voru ale avé in depositu spre vendiare, primescu rabatu.

Depositulu generale se afla in BRASIOVU in apothec'a lui GREGORIU SAV'A.

Cursulu la burs'a de Viena

din 4 Septembrie st. n. 1878.

5% Rent'a chartia (Metalliques) . . .	61.75	Oblig. rurali ungare .	73.50
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu). 63.—		„ „ Banat-Timis. . .	77.25
Losurile din 1860 . . .	111.50	„ „ transilvane. . .	83.50
Actiunile bancii nation. 802.—		„ „ croato-slav. . .	76.—
„ instit. de creditu 245.—		Argintulu in marfuri .	100.10
Londr'a, 3 luni. . .	115.80	Galbini imperatessi . .	5.48
		Napoleond'ori	9.28
		Marci 100 imp. germ. .	57.10

Editoru: Iacobu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipograf'a: Ioane Gótt si fiu Henricu.